

Een hond met springveren

Doodle-drukke

In mijn gedragspraktijk, maar ook op mijn hondenschool is de Doodle in alle maten en soorten sinds een aantal jaren goed vertegenwoordigd. Met zijn schattige beertjesuiterlijk en zachte vacht die weinig tot niet verhaart is het een aantrekkelijke keuze voor veel gezinnen. Wat we echter veel zien bij alle type Doodles, is een hoog energieniveau en een bijna oncontroleerbare drang naar aandacht en contact.

Beschreven therapie is uitgevoerd door een gecertificeerde kynologisch gedrags-therapeut (KGT), lid van de NVGH (Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden). De KGT heeft hiervoor een meerjarige opleiding gevolgd en moet - om lid te zijn van deze beroepsvereniging - jaarlijks bijscholingen volgen. Therapieën en trainingen zijn altijd gebaseerd op een uitgebreide anamnese aan de hand van een vragenlijst en gesprek(en) met de eigenaar. Geen situatie is hetzelfde en geen hond is hetzelfde. De hier beschreven therapie kan dus niet zomaar op andere situaties toegepast worden.

De hond op deze foto is niet Puck.

Veel Doodles willen niets liever dan contact maken met andere mensen en dieren. Zo ook Puck; een vierjarige Labradoodle-reu die woont bij een gezin met volwassen kinderen. Ik ga bij hen thuis een consultgesprek doen, omdat Pucks sinds kort hapt naar leden van het gezin. Ook is hij oncontroleerbaar druk als er bezoek komt.

De springveren van Puck

Bij het aanbellen is me al duidelijk dat er binnen geen rust heerst. Ik hoor een schelle blaf en zie door het glas in de voordeur een zwarte krullenbol rennen. De deur gaat open en de vrouw des huizes kan met moeite haar hond tegenhouden, zodat ze mij binnen kan laten. Eenmaal binnen krijg ik te maken met de springveren van Puck die er alles aan doet om maar contact te krijgen met mij. Als ik hem negeer en doorloop is hij even van zijn stuk gebracht, maar zodra ik ga zitten, is hij dwingend in aandacht vragen. Dat doet hij door letterlijk op schoot te willen kruipen, onophoudelijk pootjes te geven en zelfs zacht te bijten in mijn arm. Alle pogingen van de eigenaresse om hem bij mij weg te krijgen zijn zinloos. Puck negeert haar volledig. Omdat het onder andere gaat om dit gedrag, wilde ik graag zien wat hij doet. Pucks gedrag is op zijn minst afleidend te noemen, maar ook vervelend voor bezoek en eigenaar. Zij vertelt dat Puck dit drukke en dwingende gedrag normaal gesproken tijdens de gehele bezoeksperiode laat zien. Bij bekenden is het zo mogelijk nog heftiger. Dan is het bijna onmogelijk om Puck af te leiden met iets lekkers of hem in de bench te doen, omdat hij onophoudelijk blijft blaffen.

Tijd om hulp in te schakelen

Puck bleek dit gedrag al zijn hele leven te vertonen. Het gezin was er langzaam aan gewend geraakt en had het geaccepteerd als normaal. De reden dat ze nu hulp zochten had te maken met het feit dat Puck sinds kort gromde en hapte naar leden van het gezin als ze hem aanhaalde of als ze bijvoorbeeld zijn pootjes wilden kammen. Ook reageerde hij meteen met grommen en happen als iemand zich over hem heen boog, bijvoorbeeld om iets op te pakken. Dit gecombineerd met zijn drukke gedrag vormde de spreekwoordelijke druppel: het was tijd om hulp in te schakelen.

Ballenjunkie

Als een hond plotseling gedrag laat zien dat afwijkt, ligt er vaak een medische oorzaak aan ten grondslag. Uit het intakegesprek bleek dat Pucks eigenaren vrijwel iedere dag ruim een uur met hem balletjes gooiden, omdat hij anders niet moe te krijgen was en de hele dag aandacht bleef vragen. Begrijpelijk vanuit hun optiek, maar veelal draagt dit soort spel alleen maar bij aan opwinding bij een

hond. Bovendien is de continue 'stop en go'-beweging zeer belastend voor het lichaam. Bij doorvragen bleek ook dat Puck sinds een halfjaar niet meer zo soepel uit zijn mand kwam en het meestal een paar passen duurde voordat hij weer zijn eigen springerige zelf was. Genoeg reden voor een onderzoek bij de dierenarts. Helaas constateerde deze dat Puck spondylose had. Spondylose is een chronische aandoening van de wervelkolom waarbij de wervels en de tussenwervelschijven aangetast raken. Deze slijtage leidt uiteindelijk tot de vorming van botwoekeringen tussen de ruggenwervels en kan stijfheid en pijn veroorzaken. Of de spondylose veroorzaakt was door het langdurig achter de bal

“Ik hoor een schelle blaf en zie door het glas in de voordeur een zwarte krullenbol rennen”

aanrennen is moeilijk te zeggen, maar niet onaannemelijk. Ook is het niet vreemd dat deze aandoening niet opvalt bij een hond die 'gewoon' springt, rent en gek doet. Veel honden laten niet zien dat ze pijn hebben. Wanneer ze beginnend ongemak ervaren kan het zijn dat ze daar doorheen blijven gaan, omdat het springen en rennen ze nu eenmaal wat oplevert. Zeker in het geval van Puck, die echt dol is op achter een bal aanrennen. Hij is zoals we dat vaak noemen een echte ballenjunkie.

Dit alles verklaarde wel Pucks reacties. Hij had pijn en bij bepaalde handelingen, zoals over de rug aaien, kammen en knippen zal het niet prettig hebben gevoeld. Voor dit probleem zette de dierenarts pijnmedicatie in en maakten we samen een bewegingsplan.

Bench wordt leuk

De benchtraining werd weer opgepakt, want de eigenaren gebruikten de bench alleen nog als *time-out* plek. Daardoor had Puck niet de beste associatie meer met zijn bench. Om toch een afgesloten plek te creëren werd de bench vervangen door een grote kamerkennel. Puck leerde

snel dat hij op die plek echt leuke dingen kon verwachten zoals kauwbotten, speelgoed met wat lekkers erin, of een snuffelmat. Zo had hij in zijn bench altijd wat leuk te doen, waardoor hij én lang bezig was én rustiger werd. Dit was een betere oplossing om Puck moe te maken dan eindeloos met een bal te gooien.

Bel = bench

Ook het hinderlijke gedrag als er bezoek kwam werd aangepakt. Na ruim vier jaar bepaald gedrag oefenen kost het zowel voor eigenaar als hond tijd en geduld om dit te veranderen, maar het is zeker haalbaar. Het gezin ging aan de slag met deurbeltraining, waarbij Puck leerde dat de bel betekende dat hij naar de kennel moest gaan. Omdat Puck heel trainbaar is en alles eigenlijk als een spelletje ziet, lukte dit verassend snel. Al heel snel was de bel geen reden meer voor luid blaffen en heen en weer rennen, maar ging hij naar de kennel waar hij zijn beloning kreeg. Om dit proces voor de eigenaar gemakkelijk te maken, en snel en op afstand te kunnen belonen, maakten we gebruik van een *treat and train*. Dit is een apparaat waar voer in zit dat via een dispenser vrijkomt als de eigenaar op een afstandsbediening drukt. Op deze manier kon ieder gezinslid de training uitvoeren, ook als er niemand was om te helpen, omdat de *treat and train* in de kennel stond. Na verloop van tijd konden de gezinsleden ook met het deurtje open oefenen, omdat ze konden blijven belonen op afstand als Puck in zijn bench bleef.

Een superbeloning

Vervolgens leerden we Puck om bezoekers kort te begroeten, om daarna weer naar de kennel te gaan. Daar kreeg hij dan een superbeloning die tijd kostte om op te eten. Dit klinkt eenvoudig, maar vergt ook best wat management en training. Het is namelijk een kwestie van plannen met voer en wanneer het bezoek komt. Ook is het belangrijk kritisch te kijken naar de vulling die je in een voerspeeltje stopt, zodat de hond steeds weer oprecht gemotiveerd is om die puzzel op te lossen en zijn speelgoed als een echte beloning ziet. Dit alles wordt eerst geoefend zonder de prikkel van bezoek. Zo lang het alternatief namelijk nog niet aantrekkelijk genoeg is, zal de komst van bezoek dusdanig leuk zijn dat de hond het voer links laat liggen.

Rust pakken

Puck kan inmiddels zijn rust pakken als er bezoek komt en de kennel hoeft niet meer dicht. Zijn eerste opwinding door de deurbel is weggenomen. Dit gecombineerd met het kort begroeten van bezoek, en op zijn plaats beloond worden, hebben Pucks routine veranderd. Hij heeft geleerd dat hij bij bezoek ook iets anders kan doen dan om aandacht blijven vragen. Zijn spondylose is onder controle met pijnmedicatie en een aangepast bewegingspatroon. Het zal niet overgaan, maar Puck heeft zo min mogelijk pijn en accepteert weer zonder grommen en happen dat hij gekamd en geknipt wordt. ■

OVER DE NVGH

De Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden (NVGH, voorheen Alpha) is sinds 1997 de beroepsvereniging die belangen behartigt van haar (op hbo-niveau) afgestudeerde leden. Kijk voor meer informatie op www.nvgh.nl

